

ALGEMENE VERGADERING

ONDERWERP
Wijzigen rechtspositie
bestuurders

PROGRAMMA
algemeen

PORTEFEUILLEHOUDER
mw. ir. H.C. Klavers

Voorstel

1. Kennisnemen van de wijzigingen in de rechtspositie van voorzitters, leden van het algemeen en dagelijks bestuur en commissieleden van waterschappen.
2. De Accountantscommissie Waterschap Zuiderzeeland aan te wijzen als een bijzondere commissie en de toelage voor de commissieleden vast te stellen op € 20 per maand.
3. Gebruik maken van uw bevoegdheid om een hogere vergoeding vast te stellen voor externe commissieleden van de Rekenkamercommissie, de Schadecommissie, de Klachtencommissie ongewenst gedrag en de Rekenkamercommissie, conform bijgevoegd ontwerp wijzigingsbesluit Verordening geldelijke voorzieningen commissieleden 2017.

Samenvatting

Op 28 maart 2019 is een nieuw Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers in werking getreden. Dit besluit regelt met name de financiële vergoedingen voor waterschapsbestuurders. In de meeste gevallen zijn de vergoedingen wettelijk voorgeschreven en heeft het waterschapsbestuur hierin geen keuze. In enkele gevallen heeft het bestuur wel een keuzevrijheid. In dit voorstel wordt hier nader op ingegaan.

Het Rechtspositiebesluit beschouwt de vertrouwenscommissie (her)benoeming voorzitter en de Rekenkamercommissie als zogenaamde "zware commissies" waarvoor een maandelijks vergoeding voor interne leden geldt.

Het Rechtspositiebesluit biedt de mogelijkheid een bijzondere commissie aan te wijzen. Het commissiewerk moet een zodanig belang, belasting en tijdsbeslag kennen, dat die redelijkerwijs niet tot het reguliere werk als lid van het algemeen bestuur kunnen worden aangemerkt. Het college stelt voor de Accountantscommissie aan te merken als bijzondere commissie en een toelage voor een lid van deze commissie toe te kennen van € 20 per maand.

Het algemeen bestuur heeft de bevoegdheid een hogere vergoeding voor externe commissieleden vast te stellen dan de standaardvergoeding van € 115,84. Vanuit het uit oogpunt van gelijkheid stelt het college voor de vergoeding voor de voorzitters en externe leden van de Rekenkamercommissie, de Schadecommissie, de Klachtencommissie ongewenst gedrag en de Rekenkamercommissie gelijk te trekken door Wijziging van de Verordening geldelijke voorzieningen commissieleden 2017.

Relevante kaders

Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers (Staatsblad 2018, 386)

Lelystad, 14 mei 2019

het college van Dijkgraaf en Heemraden,

de secretaris-directeur,

de dijkgraaf,

ing. W. Slob MSc.

ir. H.C. Klavers.

Toelichting

Inleiding

Op 28 maart 2019 is het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, hierna ook genoemd 'Rechtspositiebesluit' (Staatsblad 2018, 386), en de daarbij behorende Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers (Staatscourant 2018, 66006) voor de waterschappen in werking getreden. Dit bestuursvoorstel verschaft inzicht in de gevolgen van genoemd Rechtspositiebesluit en regelt de implementatie van dat besluit in de bestuurspraktijk van Waterschap Zuiderzeeland.

In het Rechtspositiebesluit zijn de rechtspositieregels van alle voorzitters, dagelijks bestuurders en volksvertegenwoordigers van de gemeenten, provincies en waterschappen in één besluit en één regeling samengevoegd. Dat is het sluitstuk van een meerjarig traject, waarbij de vroegere zeven rechtspositiebesluiten en onderliggende regelingen voor genoemde ambtsdragers zijn gemoderniseerd en waar mogelijk geharmoniseerd.

Kenmerken Rechtspositiebesluit

Tot op heden werd de rechtspositie voor waterschapsbestuurders geregeld in hoofdstuk 3 van het Waterschapsbesluit. Dit hoofdstuk is met ingang van 28 maart 2019, de datum van aantreding van het nieuwe algemeen bestuur, komen te vervallen. Tevens dient de Verordening geldelijke voorzieningen commissieleden 2017 aangepast te worden. Op grond van het Rechtspositiebesluit dienen de vergoedingen voor externe commissieleden opnieuw vastgesteld te worden.

Het Rechtspositiebesluit is een verplicht kader waarbinnen, op decentraal niveau, nog beperkt aanvullend kan worden besloten. Het Rechtspositiebesluit stelt een aantal vergoedingen en toelages vast en biedt de mogelijkheid om binnen de kaders van dat besluit op het niveau van het algemeen bestuur nog aanvullende besluitvorming over vergoedingen, toelages of deeltijdfactor vast te stellen. In Bijlage A treft u een overzicht aan van de belangrijkste nieuwe of gewijzigde punten van de rechtspositie van het waterschapsbestuur.

De systematiek van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers heeft op hoofdlijnen de volgende kenmerken:

- a. De rechtspositie van zowel de voorzitters, leden dagelijks bestuur, leden algemeen bestuur, AB leden die in bijzondere commissies deelnemen en commissieleden (= externe commissieleden) is in het Rechtspositiebesluit vastgelegd.
- b. Een belangrijk deel van de vergoedingen/ toelagen is op centraal niveau in het Rechtspositiebesluit sterk ingekaderd vastgelegd en wordt van rechtswege toegekend. Binnen de gestelde kaders is aanvullende besluitvorming over het decentraal vaststellen van vergoedingen mogelijk. Daarvoor is besluitvorming op het niveau van het algemeen bestuur voorgeschreven; afhankelijk van de inhoud van het desbetreffende besluit is of een AB besluit of een AB besluit in de vorm van een verordening voorgeschreven.
- c. Het Rechtspositiebesluit kent vergoedingen voor deelname aan commissies die bij verordening zijn ingesteld; indien een verordening ontbreekt is er geen vergoeding op grond van het Rechtspositiebesluit mogelijk.
- d. Het Rechtspositiebesluit onderscheidt verschillende commissies zoals de zogenaamde zware commissies en bijzondere commissies en maakt tevens onderscheid in de hoedanigheid van de deelnemers aan die commissies namelijk leden van het algemeen bestuur en (externe) commissieleden. De aard van de commissie, de bijzondere beroepsmatige deskundigheid op het taakgebied van de commissie c.q. de omvang en de zwaarte van het commissiewerk van de taak van het commissielid zijn bepalend voor de hoogte van de vergoeding/ toelage en voor de vraag of de vergoeding/ toelage wordt bepaald per maand of per commissievergadering. Het

- Rechtspositiebesluit is daarin leidend voor nadere decentrale besluitvorming door het algemeen bestuur.
- e. Het Rechtspositiebesluit kent een systeem van jaarlijkse indexatie.

Met het nieuwe rechtspositiebesluit is ervoor gekozen het merendeel van de aanspraken centraal te regelen en is geen apart besluit van het waterschap nodig. Er zijn niet alleen bestaande aanspraken in het besluit verankerd, hierin zijn ook nieuwe of gewijzigde aanspraken geregeld. Ook zijn de bevoegdheden van het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter om keuzes te maken of aangelegenheden nader te regelen systematisch vastgelegd. Het besluit is per 28 maart 2019 van kracht geworden. Het algemeen en het dagelijks bestuur kunnen vanaf deze datum alleen rechtsgeldige besluiten nemen krachtens het besluit. In Bijlage B treft u een overzicht aan van de vergoedingen en toelagen geldend op 28 maart 2019.

Bevoegdheden van het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de Voorzitter om keuzes te maken of aangelegenheden nader te regelen

Met de inwerkingtreding van het nieuwe Rechtspositiebesluit is er een aantal onderwerpen waarover besluitvorming door het algemeen bestuur kan plaatsvinden.

4.1.1 Vergoeding baseren op aanwezigheid bij vergaderingen

Op basis van dit artikel kan het algemeen bestuur bepalen, dat ten hoogste 50% van de vergoeding van een lid van het algemeen bestuur gekoppeld kan worden aan de aanwezigheid bij vergaderingen.

Reactie:

Omdat het de verwachting is dat het werken met presentiegeld niet leidt tot een wezenlijk andere uitbetaling en bovendien de nodige administratieve lasten oplevert, stelt het college voor hier niet toe over te gaan.

4.1.2 Toelage lid vertrouwenscommissie en rekenkamercommissie

Het Rechtspositiebesluit beschouwt de vertrouwenscommissie (her)benoeming voorzitter, de rekenkamercommissie en de onderzoekscommissie als zogenaamde "zware commissies". Dit zijn commissies met een bijzondere opdracht die een zware belasting vormt.

De toelage voor leden van de vertrouwenscommissie en de rekenkamercommissie zijn geregeld in artikel 4.1.2. De leden van het algemeen bestuur die tevens lid zijn van een dergelijke commissie ontvangen voor de duur van de activiteiten een toelage van € 120 per maand. De voorzitter stelt de duur van de activiteiten vast.

Reactie:

Omdat de toelage in het Besluit is geregeld, is hiervoor geen apart besluit van het algemeen bestuur nodig.

4.1.3 Toelage lid onderzoekscommissie

Het algemeen bestuur kan een onderzoekscommissie instellen. Artikel 4.1.3 geeft het algemeen bestuur de bevoegdheid om bij verordening de hoogte van de vergoeding voor een lid van een onderzoekscommissie vast te stellen. Dit mag maximaal driemaal de maandelijkse vergoeding voor een lid van het algemeen bestuur zijn. Dit artikel regelt tevens de bevoegdheid van de voorzitter om de duur van de activiteiten van de commissieleden vast te stellen.

Reactie:

Op dit moment kent het waterschap geen onderzoekscommissie. Op het moment, dat een dergelijke commissie moet worden ingesteld, zal ook een besluit genomen moeten worden over de hoogte van de toelage.

4.1.4 Toelage lid bijzondere commissie

Dit artikel regelt de bevoegdheid van het algemeen bestuur om een bijzondere commissie in te stellen en daarbij per verordening te bepalen of daarvoor een maandelijks toelage wordt toegekend. Dit artikel regelt tevens de bevoegdheid van de voorzitter om de duur van de activiteiten van de commissieleden vast te stellen.

Reactie:

De vraag is of er bij het waterschap commissies zijn, die als een bijzondere commissies kunnen worden aangemerkt. Artikel 4.1.4 stelt als eis, dat het commissiewerk een zodanig belang, belasting en tijdsbeslag moet kennen, die redelijkerwijze niet tot het reguliere werk van het lid van het algemeen bestuur geacht kunnen worden te behoren. Het algemeen bestuur kan bij verordening aan de commissieleden een toelage mag maximaal € 120 per maand toekennen voor de duur van de activiteiten. Het algemeen bestuur heeft de bevoegdheid de toelage ook op een lager bedrag per maand vast te stellen.

Het college stelt voor, gelet op de taakstelling, de Accountscommissie aan te merken als een bijzondere commissie en een toelage van € 20 per maand toe te kennen. Dit bedrag is gebaseerd op een bijdrage van € 120 per activiteit (startgesprek met accountant en bespreking accountantsverslag). Een maandelijks verrekening is administratief efficiënter te verwerken.

Het college stelt voor om de Commissie voor georganiseerd overleg en de Excursiecommissie, gelet op de beperkte taak, niet aan te merken als een bijzondere commissie. Het Besluit kent voor deze commissies dan geen toeslagmogelijkheid.

4.1.9 Toekennen vergoeding arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden

Dit artikel regelt de bevoegdheid van het algemeen bestuur om bij verordening te bepalen, dat de leden van het algemeen bestuur eenmaal per jaar een bedrag ontvangen ter hoogte van het bedrag van de vergoeding van hun werkzaamheden, als bedoeld in artikel 4.1.1. voor één maand, waarmee zij voorzieningen kunnen treffen ter zake van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.

Reactie:

In dit artikel is de grondslag gecreëerd om bij verordening te bepalen dat de leden van het algemeen bestuur een bedrag per jaar ontvangen ter hoogte van één maandbedrag van de AB-vergoeding, waarmee zij voorzieningen kunnen treffen voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden. De achtergrond van dit artikel is dat leden van het algemeen bestuur vaak een significant deel van de werkweek voor het algemeen bestuur bezig zijn en daardoor in hun hoofdfunctie minder pensioen kunnen opbouwen. Het algemeen bestuur kan dus bepalen, dat aan ieder AB-lid jaarlijks een bedrag van € 492,68 wordt uitbetaald, waarmee zij een voorziening (verzekering) kunnen treffen. De vraag is of het AB-lidmaatschap de mogelijkheden beperkt om zich voldoende te verzekeren.

Gelet op de beperkte tijdsbesteding en veel van de tijdsbesteding vaak buiten reguliere werktijd plaatsvindt, stelt het college voor een dergelijke vergoeding niet toe te kennen.

4.2.10 Ter beschikking gestelde auto

Dit artikel regelt de bevoegdheid van het dagelijks bestuur om aan de voorzitter of het lid van het dagelijks bestuur ten laste van het waterschap een auto ter beschikking te stellen, daaronder begrepen een auto voor gemeenschappelijk gebruik of een auto op afroep van een daartoe door het waterschap gecontracteerde vervoerder.

Reactie:

Binnen de organisatie is recent een onderzoek uitgevoerd naar duurzame mobiliteit van het college. Aanleiding is het nieuwe Rechtspositiebesluit en het veranderende denken over duurzaamheid, energie en grondstoffen. Gezien de overgangssituatie,

zal de besluitvorming hierover plaatsvinden binnen het nieuwe college. De Algemene Vergadering zal daarover worden geïnformeerd.

4.3.3 Nadere regels voor niet partijpolitieke scholing

Hier wordt de bevoegdheid geregeld van het algemeen bestuur om voor wat betreft de vergoeding van koste van niet partijpolitieke scholing in verband met vervulling van de functie nadere te stellen voor zover het de scholing van leden van het algemeen bestuur betreft en van het dagelijks bestuur voor zover het de scholing van de voorzitter of leden van het dagelijks bestuur betreft.

Reactie:

Op basis van dit artikel geldt, dat de kosten voor niet partijpolitiek georiënteerde scholing voor rekening van het waterschap komen. Het moet hierbij gaan om functie gerichte scholing. Partijpolitieke scholing komt niet voor vergoeding in aanmerking. De inhoud van de scholing is bepalend of deze al dan niet partij politiek georiënteerd is. Bij Zuiderzeeland hebben we een regeling voor niet partijpolitieke scholing voor leden van het Algemeen Bestuur. Dit verloopt via de ZZL Academie. Gelet op uitgebreide toelichting in het rechtspositiebesluit en het vergoedingskader bij Zuiderzeeland stelt het college voor geen aanvullende inhoudelijke kaders vast te stellen.

4.4.2 Vergoeding voor externe commissieleden wegens bijzondere vereisten

Dit artikel biedt het algemeen bestuur de bevoegdheid om wegens bijzondere vereisten aan beroepsmatige deskundigheid of zwaarte/omvang van de taak een hogere vergoeding toe te passen, dan de vergoeding die is opgenomen in artikel 4.4.1 (€ 115,84).

Reactie:

Op grond van de Verordening geldelijke voorzieningen commissieleden Waterschap Zuiderzeeland ontvangen de voorzitters van de Bezwarencommissie, de Schadecommissie en de Klachtencommissie ongewenst gedrag een vergoeding van € 301 per dagdeel (4 uren). De leden van deze commissies ontvangen een vergoeding van € 240,80 per dagdeel (4 uren).

De voorzitter van de Rekenkamercommissie ontvangt een bedrag van € 230 per vergadering en de leden een bedrag van € 200 per vergadering.

De Schadecommissie en de Klachtencommissie hebben de afgelopen jaren niet vergaderd. De bezwarencommissie vergadert een paar keer per jaar.

Waterschap Zuiderzeeland kent vier commissies met externe leden:

Naam commissie	Interne leden	Externe leden
Rekenkamercommissie	X	X
Bezwarencommissie		X
Schadecommissie		X
Commissie ongewenst gedrag		X
Vertrouwenscommissie	X	
Accountantscommissie	X	
Commissie Georganiseerd Overleg	X	
Excursiecommissie	X	

Uit navraag bij zeven waterschappen blijkt, dat de externe voorzitter van de RKC een bedrag tussen de € 278 en € 324 ontvangt. De externe leden ontvangen een bedrag tussen de € 225 en € 260.

Op grond van het Rechtspositiebesluit moet de vergoeding per vergadering worden vastgesteld. Het is dus niet meer mogelijk de vergoeding per dagdeel te bepalen, zoals nu het geval is. In de praktijk is gebleken, dat de vergaderingen van de bezwarencommissie binnen één dagdeel (lees 4 uur) zijn gebleven.

De vraag is of de vergoeding van artikel 4.4.1 (€ 115,84) realistisch is, zeker gezien de hoogte van de huidige vergoedingen. Tevens blijkt er verschil te zijn in de hoogte van de vergoeding tussen de commissies. Het college stelt daarom voor zoveel mogelijk aan te sluiten bij de huidige vergoedingen en het verschil in vergoedingen op te heffen.

Bij de commissies die externe leden hebben is er sprake van bijzondere vereisten aan beroepsmatige deskundigheid, waardoor de standaardvergoeding te laag is. Voorgesteld wordt daarom om op grond van art. 4.4.2. de vergoedingen als volgt vast te stellen:

1. De voorzitters van de Bezwarencommissie, de Schadecommissie, de Klachtencommissie ongewenst gedrag en de Rekenkamercommissie ontvangen een vergoeding van € 301 per vergadering.
2. De leden van bovengenoemde commissies ontvangen een vergoeding van € 240,80 per vergadering.

Volgens het Rechtspositiebesluit vindt de vaststelling van vergoedingen voor commissieleden plaats door het algemeen bestuur. Omdat de vergoedingen geregeld zijn in een aparte verordening, heeft alleen de Verordening geldelijke voorzieningen commissieleden 2017 gewijzigd te worden.

Overzicht vergoedingen

Naam commissie	Voorzitter	Extern lid	Intern lid (AB)
	Per vergadering	Per vergadering	Per maand
Rekenkamercommissie	€ 301	€ 240,80	€ 120
Bezwarencommissie	€ 301	€ 240,80	nvt
Schadecommissie	€ 301	€ 240,80	Nvt
Commissie ongewenst gedrag	€ 301	€ 240,80	nvt
Vertrouwenscommissie			€ 120 (indien actief)
Accountantscommissie			€ 20
Commissie Georganiseerd Overleg			--
Excursiecommissie			--

Personele consequenties

n.v.t.

Financiële consequenties

De nieuwe wetgeving leidt tot een verhoging van de kosten. Dit zal meegenomen worden in de personeelsbegroting vanaf 2020. Het gaat hierbij om de toelagen voor de fractievoorzitters, de toelage aan AB-leden die tevens lid zijn van de rekenkamercommissie en de verhoogde vergoeding voor de voorzitter en leden van de rekenkamercommissie.

Begrotingswijziging

PM

Juridische consequenties

Voldoen aan het Rechtspositiebesluit.

Consequenties voor Communicatie

n.v.t.

Bijlagen

- a. Nieuwe of gewijzigde aanspraken voor de waterschappen
- b. Overzicht vergoedingen en toelagen geldend op 28 maart 2019
- c. Wijzigingsbesluit Verordening geldelijke voorzieningen commissieleden 2017
- d. Overzicht vergoeding